

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет юридичний
Кафедра цивільного права та процесу

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри
цивільного права та процесу
факультету юридичного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 4 від 02 грудня 2024 р.)

Завідувач кафедри цивільного
права та процесу проф. Володимир
КОССАК

Силабус з навчальної дисципліни
«Правове регулювання медичних послуг»,
що викладається в межах ОПН «Право»
другого магістерського рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 081 «Право»

Львів – 2024

Назва дисципліни	Правове регулювання медичних послуг
Адреса викладання дисципліни	Вулиця Січових Стрільців, 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра цивільного права та процесу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»
Викладач дисципліни	Герц Алла Анатоліївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу
Контактна інформація про викладача	Електронна адреса: alla.herts@lnu.edu.ua Посилання на сторінку викладача: https://law.lnu.edu.ua/employee/herts-alla-anatolijivna ;
Консультації по курсу відбуваються	Відповідно до графіку, який затверджується на засіданні кафедри цивільного права та процесу (вулиця Січових Стрільців, 14, ауд.306)
Сторінка дисципліни	https://law.lnu.edu.ua/department/kafedra-cyvilnogo-prava-ta-procesy
Інформація про дисципліну	<p>Дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб виробити навички практичного застосування знань і норм чинного законодавства у сфері надання медичних послуг. Комплексна підготовка правників з метою формування і розвитку їх професійної компетенції у галузі медичного права, спрямована на отримання необхідного обсягу теоретичних медико-правових знань, набуття практичних навичок спеціалізованого правознавства й правозастосування, оволодіння достатнім рівнем правової культури і правосвідомості для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини у сфері охорони здоров'я.</p> <p>Тому у дисципліні представлено як огляд концепцій щодо загально-теоретичних питань правового регулювання медичних послуг, а також спеціальних засад правового регулювання медичних послуг, так і процесів та інструментів, які потрібні для ознайомлення з необхідними джерелами та принципами права, ґрунтовного засвоєння нормативної бази, а також набуття практичних навичок щодо правильного тлумачення та застосування законодавства, вирішення аналітичних завдань та практичних казусів відповідно до програми курсу.</p>
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Правове регулювання медичних послуг» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Правове регулювання медичних послуг» є ознайомлення студентів із теоретичними положеннями та вироблення навичок практичного застосування знань і норм чинного законодавства у цій сфері для оволодіння сучасними підходами та інструментами для їх вирішення. Комплексна підготовка правників з метою формування і розвитку їх професійної компетенції у галузі медичного права, спрямована на отримання необхідного обсягу теоретичних медико-правових знань, набуття практичних навичок спеціалізованого правознавства й правозастосування, оволодіння достатнім рівнем правової культури і правосвідомості для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини у сфері охорони здоров'я.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів:

колективна монографія / за ред. А.С. Довгерта, Є.О. Харитонова. Одеса: Гельветика, 2020. 674 с.

2. Українське цивільне право. Договірне право: Академічний курс.-Львів:ПАІС,2020.-464с.

3. Herts A. The Peculiarities of Civil-Legal Regulation of Transplantation in Ukraine and Europe. *Baltic Journal of European Studies*, 2018, 8(1), pp. 33–48

4. Volodymyr Kossak, Alla Herts, Mykola Stefanchuk, Svitlana Senyk, INNA Zsitseva-Kalaur «Analysis of court decisions in cases on provision of in vitro fertilization services in Ukraine and Europe». *Cuestiones Políticas*. Vol.40, №75, 2022. Pages 180-197.

5. T. Hovorushchenko, A. Herts, O. Pavlova. Method of Forming a Logical Conclusion about Legal Responsibility in the Cybersecurity Domain. *CEUR-WS*. 2020. Vol. 2732. Pp. 128-135.

Додаткова література:

1. Європейська хартія прав пацієнтів, прийнята в Римі у 2020 році. URL: <https://www.patienttalk.info/european-charter-of-patients-rights/>.

2. Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові: Закон України від 30 вересня 2020 року № 931-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/931-20#Text>.

3. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині: Закон України від 17.05.2018 № 2427-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19>.

4. Про внесення змін до Порядку карантинізації донорської плазми та до Порядку медичного обстеження донорів крові та (або) її компонентів: Наказ МОЗ України від 08 лютого 2021 року № 207. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0404-21#Text>.

5. Олійник Р. В. Цивільно-правові аспекти щодо отримання згоди на посмертне донорство. *Науково-практичний журнал з проблем конституційного, цивільного, кримінального, екологічного та інших галузей права «Право.UA»*. м. Харків. 2020. № 2. С. 166-170.

6. Oliinyk R.V. European and Ukrainian principles of donation. *European socio-legal humanitarian studies*. 2021. № 1. P. 181-187.

7. T. Hovorushchenko, A. Herts, Ye. Hnatchuk. Intelligent Agent for Support of Decision Making on Civil Law Regulation of Contract for the Provision of In Vitro Fertilization// *Proceedings of 2020 IEEE International Scientific and Technical Conference “Computer Science and Information Technologies” (CSIT-2020, Lviv-Zbarazh, Ukraine, September 23-26, 2020)* – Vol. 1, Pp. 312-315

8. T. Hovorushchenko, A.Herts, Ye. Hnatchuk. Information Technology for Legal Regulation of the Dental Services Contract. *CEUR-WS*. 2020. Vol. 2623. Pp. 14-24.

9. T. Hovorushchenko, A.Herts, Ye. Hnatchuk. Modeling the Decision Making Process on Civil Law Regulation of Contracts for the Provision of Therapeutic Services. *CEUR-WS*. 2020. Vol. 2711. Pp. 333-342.

10. T. Hovorushchenko, A.Herts, V. Kunchenko-Kharchenko. Intelligent Information Technology for Verifying the Correctness of the Mortgage Agreement Structure. *CEUR-WS*. 2020. Vol. 2805. Pp. 189-200.

11. Tetiana Hovorushchenko, Yelyzaveta Hnatchuk and Alla Herts. Decision-Making about Conclusion of Contractual Obligations in the Field of Medical Services. *CEUR-WS*. 2020. Vol. 2753. Pp. 142-148.

12. T. Hovorushchenko, A. Herts, Ye. Hnatchuk, O. Sachenko. Supporting the decision-making about the possibility of donation and

	transplantation based on civil law grounds // Advances in Intelligent Systems and Computing. 2021. Vol.1246. Pp. 357-376. 13. Etický kodex. URL: https://kst.cz/jak-pracujeme/eticky-kodex/ .
Тривалість курсу	120 годин
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять. Самостійна робота 88 годин.
Очікувані результати навчання	<p>Вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання медичних послуг» спрямоване на формування та розвиток наступних компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> • загальних, що передбачають: <ol style="list-style-type: none"> 1) формування здатності до абстрактного мислення, аналізу і синтезу змісту; 2) формування здатності застосовувати знання з навчальних дисциплін «Цивільне право України», при вирішенні кейсів, виконанні проєктів договорів та інших документів; 3) знання предметної і професійної діяльності (адвокатської, суддівської); 4) здатність до адаптації та дій в новій ситуації; 5) здатність приймати обґрунтовані рішення; 6) здатність працювати в міжнародному контексті щодо правового регулювання медичних послуг; 7) здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово. • спеціальних, які знаходять свій вияв: <ol style="list-style-type: none"> 1) здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних правових задач і проблем в сфері надання медичних послуг; 2) здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України в правовому регулюванні медичних послуг; 3) здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. 4) здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію щодо правового регулювання надання медичних послуг в Україні; 5) здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні; 6) здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів; 7) здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування; 8) здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів суб'єктів медичних правовідносин; 9) здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на медичні правовідносини. <p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>Знати</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • міжнародно-правові стандарти в галузі прав людини та охорони здоров'я; • чинне законодавство України про охорону здоров'я, у т. ч. біоетичне; • тенденції нормотворення й державної політики у сфері охорони здоров'я; • понятійно-категоріальний апарат у галузі медичного права; • права й обов'язки суб'єктів медичних правовідносин; • механізми й процедури захисту прав людини у сфері охорони здоров'я (національні й міжнародні); • види й підстави юридичної відповідальності у сфері охорони здоров'я; • юридичну практику в галузі медичного права, в т.ч. Європейського суду з прав людини. <p>Вміти</p> <ul style="list-style-type: none"> • самостійно працювати із законодавством України та міжнародними стандартами у сфері охорони здоров'я; • аналізувати правову природу прав людини у сфері охорони здоров'я; • готувати необхідні процесуальні документи для захисту прав людини у сфері охорони здоров'я; • правильно кваліфікувати наслідки професійної діяльності медичних і фармацевтичних працівників та давати їм належну юридичну оцінку; • застосовувати юридичну практику для правозахисної і правозастосовної діяльності, в т.ч. правові позиції Європейського суду з прав людини, Верховного Суду України; • аналізувати практичні казуси.
Ключові слова	Договір про надання медичних послуг, діагностика, лікар, лікування, лікарські засоби, медичне право, медичні послуги, пацієнт, профілактики, реабілітації, рекламна діяльність.
Формат курсу	Очний, заочний
	Проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. Медичне право в системі права України. Законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні.</p> <p>Тема 2. Становлення та розвиток договірних зобов'язань у сфері надання медичних послуг.</p> <p>Тема 3. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин.</p> <p>Тема 4. Ліцензування медичної практики в Україні.</p> <p>Тема 5. Методи та способи лікування як об'єкти медичного права.</p> <p>Тема 6. Захист об'єктів медичної сфери в рекламній діяльності.</p> <p>Тема 7. Договірні зобов'язання у сфері надання медичних послуг.</p> <p>Тема 8. Процедури та механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я.</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з «Цивільного права України», «Договірного права», достатніх для сприйняття категоріального апарату та розуміння джерел дисципліни «Правове регулювання медичних послуг»
Навчальні методи та техніки, які будуть	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, тьюторство, навчальні спільноти і т. д.) проектно-

<p>використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>орієнтоване навчання, дискусія. Тьюторський супровід, націлений на реалізацію принципу індивідуалізації в освіті, сприяє найбільш повному розкриттю особистісного потенціалу студента за умови встановлення суб'єктних відносин, в яких кожна сторона бере на себе відповідальність за свій вибір.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Вивчення курсу може потребувати використання програмного забезпечення.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25 • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25 • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що магістри виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи магістрів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших магістрів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі магістра є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі магістри відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Магістри мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку магістри зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку магістри не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Магістри заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку.</p>	<p>Перелік питань для проведення підсумкової оцінки знань</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медичне право: поняття, предмет, методи, принципи. 2. Поняття та система науки медичного права. 3. Медичні правовідносини: поняття, види, склад. 4. Правове регулювання медичного права України. 5. Міжнародно-правові акти як джерело медичного права. 6. Право на медичну послугу як елемент особистого немайнового права на охорону здоров'я.

7. Медична послуга як об'єкт правового регулювання.
8. Поняття і види суб'єктів медичних правовідносин.
9. Поняття та загальна характеристика правового статусу пацієнта.
10. Проблеми та перспективи вдосконалення правового статусу пацієнта в Україні.
11. Морально - етичні засади взаємин "лікар-пацієнт".
12. Особливості правового статусу законних представників у сфері охорони здоров'я.
13. Медичний працівник та його правовий статус: понятійно-категоріальний апарат і класифікація.
14. Законодавче забезпечення і класифікація прав медичних працівників.
15. Проблеми та перспективи вдосконалення правового статусу медичного працівника в Україні.
16. Ліцензія на здійснення медичної практики. Ліцензійні умови провадження медичної практики.
17. Кваліфікаційні вимоги до фізичних осіб - підприємців, що провадять медичну практику, та медичних (фармацевтичних) працівників закладів охорони здоров'я.
18. Поняття медичної допомоги та медичних послуг.
19. Право на вибір лікаря та закладу охорони здоров'я.
20. Право на збереження конфіденційності.
21. Право на доступ до медичної інформації.
22. Право пацієнта на вибір методів лікування.
23. Застосування методів профілактики, діагностики, лікування, реабілітації та лікарських засобів.
24. Характеристика способів діагностики і лікування.
25. Правове регулювання реклами лікарських засобів і медичних виробів.
26. Поняття та ознаки рекламної діяльності.
27. Суб'єкти та об'єкти рекламної діяльності в медичній сфері.
28. Правові аспекти розміщення реклами як об'єкта права інтелектуальної власності в медичній сфері у ЗМІ України.
29. Реклама лікарських засобів, медичної техніки, методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації.
30. Поняття та форма договору про надання медичних послуг.
31. Зміст договору про надання медичних послуг.
32. Класифікація договорів про надання медичних послуг.
33. Поняття та види форм захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.
34. Судова форма захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.
35. Позасудова форма захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.
36. Міжнародні форми і засоби захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.
37. Поняття та види юридичної відповідальності суб'єктів медичних правовідносин.
38. Види цивільної відповідальності за невиконання або неналежне виконання договору про надання медичних послуг
39. Звільнення від юридичної відповідальності: правові підстави.
40. Відшкодування моральної шкоди за неналежне надання медичних послуг.
41. Правовий статус сімейного лікаря.
42. Проблеми та перспективи розвитку сімейної медицини в

	Україні.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.